

Riksförbundet VISIR

Verksamhetsplan

År 2021-2022

Antagen på styrelsemötet 2021-02-17

Riksförbundet VISIR, Hälans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm
Telefon 08-591 282 11, e-post visir@telia.com
www.visominteroker.se, facebook.com/visominteroker

VISIR

VISIR - Vi Som Inte Röker är en ideell, religiös och politisk obunden organisation. Riksförbundet VISIR bildades år 1974. VISIR arbetar för ett tobaksfritt samhälle och formar verksamheten efter vetenskap, beprövad erfarenhet och långsiktighet men testar även nya infallsvinklar.

VISIR har som mål att bedriva insatser inom följande områden

- Opinionsbildande insatser via debattartiklar, föreläsningar etc
- Uppmärksamma Tobaksindustrins miljöpåverkan
- Riktade insatser till grupper som röker mest
- Riktade insatser till barn och unga
- Medverka till att skapa fler rökfria miljöer
- Ge ut medlemstidningen VISIR Aktuellt 4 nr/år
- Samarbeta med kommuner, regioner, myndigheter och organisationer
- Verka för Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025

Verksamheten knyter an till Folkhälsomyndighetens uppdrag, nationella folkhälsopolitikens målområde 11, Tobakskonventionen, särskilt artiklarna 3, 5, 8 och 14, Barnkonventionen, den kommande nationella ANDT-strategin 2021-2025, Agenda 2030 och samtliga FN:s 17 globala hållbarhetsmål. VISIR följer utvecklingen av lagstiftning kring tobak och tobaksprodukter, rökfria miljöer och tillståndsgivning.

VISIR är en av 18 medlemsorganisationer i Tobaksfakta – oberoende tankesmedja och är medlem i Cancerfonden och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). VISIR ingår i Svenska NCD-nätverket (NCD=non-communicable diseases).

VISIR arbetar med tre långsiktiga huvudmål.

- Främja rökfria miljöer
- Förebygga tobaksbruk
- Främja rökstopp i särskilt utsatta grupper

Främja rökfria miljöer

När VISIR bildades var rökfria miljöer i fokus och nu 40 år senare är arbetet för rökfria miljöer fortfarande aktuellt. VISIR opinionsbildar för lagstiftning för fler rökfria utomhus- och inomhusmiljöer. Verkar för att öka antalet rökfria bostäder i kommunala flerfamiljshus, balkonger och loftgångar.

Informera allmänheten om kommunens kontaktuppgifter i tobakstillsyn

Insatser:

- Fortsätta följa upp och sammanställa kommunernas kontaktuppgifter på sina respektive hemsidor. Detta publiceras på hemsida www.visominteroker.se

- Följa upp kommunernas hemsidor om uppdatering av Tobakslagen. VISIR kommer att titta närmare på tre kommuner av olika storlekar om hur tillsyn över rökfria miljöer bedrivs. Se Tillsynsprotokoll.

Rökfri arbetstid

Många kommuner har infört rökfri/tobaksfri arbetstid. Rökfri/tobaksfri arbetstid gäller för samtliga medarbetare, förtroendevalda, praktikanter i kommunen.

Insatser:

- Via brev uppmuntra kommuner att införa rökfri eller tobaksfri arbetstid.
- Påminna och sprida Folkhälsmyndighetens informationsmaterial.
- Sprida goda exempel till kommuner som inte regelbundet arbetar med rökfri/tobaksfri arbetstid.
- Medverka till att tobaksfri skoltid införs för skolpersonal och elever.

Rökfria flerfamiljshus

Att hyresgäster i flerfamiljshus störs av grannars tobaksrök är ett stort problem. Sedan många år arbetar VISIR för rätten till en rökfri bostad, balkong och loftgång.

Rökning i bil borde förbjudas särskilt när det finns barn i bilen. Tredjehands rökning har visat sig vara ännu giftigare än den primära röken, och röken blir dessutom giftigare över tid. Barn som utsätts för tobaksrök drabbas oftare av luftvägsinfektion, öroninflammation, astma och allergi.

Insatser:

- Opinionsbildande och kunskapshöjande insatser t ex debattartiklar och insändare
- Sprida Visirs folder om passiv rökning till hyresgäster, medlemmar etc.
- Fortsätta sammanställa rökfria flerfamiljshus på VISIRs hemsida.
- Verka för att få bort rökkurer via debattartiklar och brev till kommuner

Förebygga tobaksbruk

Att förebygga tobaksbruk är att påverka attityder och normer. Det är också angeläget att minska efterfrågan och tillgängligheten på tobaksvaror i butiker. VISIR vill också bredda perspektiven från rökningens ohälsoeffekter till tobakens totala miljöpåverkan genom att informera om tobaksindustrins negativa påverkan på miljön.

Insatser mot tobak, tobaksprodukter och rökfri skoltid

I arbetet med att minska ungdomars rökning och snusning, arbetar VISIR med att påverka skolor att införa tobaksfri skoltid. Rökning på skolgårdar har enligt tobakslagen varit förbjudet sedan år 1994 men trots detta röks det fortfarande på våra skolgårdar. Kontakter med fritidsgårdar, Elevhälsan och Akademihälsans personal är värdefullt för att nå ungdomar kring tobak och tobaksprodukter.

Insatser:

- Sprida foldrarna *"Första blosset och du kan vara FAST"*, *"Passiv rökning dödar"*, *"Tobaksindustrin - en av de största miljöbovarna"* och *"VISIR-Klubben"*.
- Producera animerad film riktad till ungdomar på sociala medier.
- Sponsra Göteborgsloppet den 11 september med tröjor
- Verka för att sluta sälja tobaksprodukter och snus i livsmedelskedjorna
- Reglera/förbjuda smaktillsatser i snus och e-cigarett
- Verka för lagstiftning/regler om högsta nikotinhalt och pH-värde i snus
- Varningstext på tobakstillbehör som till e-cigarett, IQOS, vattenpipor och pipor
- Förbjuda narkotikarelaterade produkter i tobakshandeln
- Verka för att införa pant på fimpar.
- Anordna fimp plockar dag.
- Vandringer – gå ut i sin stad/ort och notera var det finns mest fimpar. Det kan vara vid busskurer eller motsvarande och skriva till bussföretaget t.ex. med uppmaning att göra något åt det.
- Planerar att anordna ett riksdagsseminarium i september

Främja rökstopp i särskilt utsatta grupper

Rökning är ett stort hälsoproblem. Vissa grupper i samhället röker mer än andra. Det är angeläget att nå de grupper som röker mest. Insatserna bör ske i nära samarbete med målgruppen och helst vid rätt tidpunkt när motivationen är hög.

Projekt Rökfri Ramadan

Projekt Rökfri Ramadan är ett samarbetsprojekt mellan VISIR, Sluta-Röka-Linjen, moskéer, Stockholms kommun, Göteborgs kommun och Angeredes Närsjukhus. VISIR är sammankallande och drivande i projektet. Projektet har genomförts sedan 2015 och bedrivs med insatser främst under ramadanperioden.

Insatser:

- Producera ramadanblad med bönetider och information om rökning digitalt.
- Digitala inspirationsföreläsningar till Imamer och ungdomsledare i april.
- Kontakta Kriminalvården för att erbjuda ramadanblad till interner
- Kontakta Akademihälsan och erbjuda ramadanbladet

SFI-elever

VISIR uppmärksammar behovet av insatser till invandrare/flyktingar i det tobaksförebyggande arbetet. Vid föreläsning för SFI-elever kan bilder vara ett komplement för att underlätta förståelse och effektivisera undervisningen. I undervisningen använder VISIR ett bildbaserat undervisningsmaterial om tobakens skadliga effekter på människor och miljö samt ger tips och råd att sluta röka. Materialet är framtaget i samarbete med SFI-lärare.

VISIR bjöds in våren 2020 av Räddningstjänst VÄST att föreläsa för invandrare om tobak. Utbildningen är flyttad till maj 2021 på grund av covid-19. Det bildbaserade utbildningsmaterialet kring tobak ska också användas i undervisningen till hemlösa EU-immigranter av Angereds Närsjukhus.

Insatser:

- Föreläsningar i SFI-klasser och Räddningstjänst Väst i maj
- Utvärderingsfrågor till SFI-lärare

Rapporten Tobaksindustrins miljöpåverkan

VISIR har uppdaterat rapporten från 2018 till "*Tobaksindustrins miljöpåverkan – en genomgång av forskningsläget 2020*". Rapporten är mycket uppmärksamman genom att ny kunskap har lyfts fram. Rapporten från 2018 har presenterats på ett riksdagsseminarium i januari 2019. Flera föreläsningar på konferenser och seminarier har genomförts. Debattartiklar har skrivits. Efter önskemål producerade VISIR under hösten 2019 en publik folder av rapporten. Den nya rapporten har översatts till engelska och kan inom kort laddas ner från hemsidan visominteroker.se.

Insatser:

- Ta fram lärarhandledning till rapporten
- Anordna studiecirkel på studieförbund
- Sprida rapporten via sociala medier, hemsida, VISIR Aktuellt, massmedia, föreläsningar, debattartiklar etc